

prof. RNDr. Lev Bukovský, DrSc.

(* 9.9.1939 Podkriváň)

Matematik, zakladateľ Košickej školy teórie množín
a základov matematiky.

PÔSOBENIE NA FAKULTE

r. 1965 – 2010

Katedra matematiky (neskôr Ústav matematických vied)

r. 1969 – 1975

prodekan pre vedu Prírodovedeckej fakulty UPJŠ

r. 1985 – 1990

vedúci Katedry informatiky Prírodovedeckej fakulty UPJŠ

r. 1991 – 1996

rektor Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

VEDECKÝ PROFIL

Profesor Bukovský začína ako žiak Pražskej školy teórie množín (Petr Vopěnka) a topológie (Zdeněk Frolík). Jeho vedecké bádanie bolo zamerané na matematickú teóriu nekonečna v rámci teórie množín a logiky s dôrazom na aplikácie v iných matematických disciplínach (topológia, teória miery, teória reálnych funkcií, trigonometrické rady). Jeho výsledky o mocninách nekonečných kardinálov patria k základom modernej teórie množín a sú uvádzané v učebniciach po celom svete. Počas svojho pôsobenia na fakulte medzi prvými zachytil zrod informatiky ako samostatnej vedeckej disciplíny zavedením prednášok z takých disciplín tvoriacich jej teoretické základy ako Teória vypočítateľnosti, Teória informácií a Algoritmicky neriešiteľné problémy. Dlhoročne sa venoval práci s matematicky nadanými stredoškólákmi.

Dodnes si živo spomínam na „kultúrny šok“ po príchode na vytúžené štúdium matematiky. Roky štúdia na gymnáziu, olympiády a korešpondenčné semináre v nás pestovali presvedčenie, že podstata matematiky je najmä v riešení úloh, pripravených niekým iným, že matematiku sa netreba učiť, že jej stačí rozumieť... A zrazu to bolo: definícia, veta, dôkaz, veta, dôkaz... Bolo si to treba všetko pamätať, ale to nestačilo, lebo kedykoľvek mohla prísť otázka „prečo“? Prečo je to tak a prečo nie inak? K pochopeniu zmyslu toho celého nás viedol práve pán profesor Bukovský. Aký význam má v tomto systéme dôkaz, že žiaden jeho krok nie je možné podceňovať a oklamať, že má zmysel klásť si otázky aj o tom, čo sme dávno považovali za dané a že neexistuje hlúpa otázka. Presne v duchu jeho vlastnej vety, ktorá medzičasom zľudovela: „Len volovi je všetko jasné...“

(K. Cechlárová)

VÝZNAMNÉ OCENENIA

- Zlatá medaila UPJŠ (r. 1988)
- Zlatá čestná plaketa Juraja Hronca SAV (r. 1994)
- Cena mesta Košice za príspevok k upevneniu demokracie v SR (r. 1997)
- Plaketa Regionálneho centra Maďarskej akadémie vied v Debrecíne Pro cooperatione scientifica promovenda (r. 1998)
- Krištáľové krídlo (r. 1999)
- Cena predsedu Košického samosprávneho kraja za zásluhy o rozvoj kraja (r. 2004)

VÝZNAMNÉ PUBLIKÁCIE A VÝSLEDKY

Celkový počet jeho publikácií prevyšuje 75, z toho je viac než 50 vedeckých prác. Monografia *Štruktúra reálnej osi* vydaná v roku 1979 bola originálnou sumarizáciou problematiky a používala sa ako základná učebnica okrem ČSSR aj v Poľsku a Maďarsku. Napriek tomu, že čísla sprevádzali ľudstvo od jeho prvopočiatkov, profesor Bukovský poukázal na dôležitú úlohu nielen algebry, ale aj topológie, teórie miery, teórie množín a logiky pri úplnom pochopení ich štruktúry. V roku 2011 vyšla podstatne prepracovaná a rozšírená verzia *The structure of real line* v nakladateľstve Springer.